

Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 9^η ΕΝΟΤΗΤΑ

A. 1. Να μεταφραστεί το χωρίο:

Εἶπέ μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῶ ἔχεις ποιεῖν; Ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ ᾧ ἐπιχειρεῖς διανοῇ τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι καὶ σύμπασαν τὴν πόλιν τὸ σὸν μέρος;

Ἦ δοκεῖ σοι οἷόν τε ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ ἀνατετράφθαι, ἐν ᾗ ἂν αἱ γενόμενα δίκαι μηδὲν ἰσχύωσιν ἀλλὰ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄκυροί τε γίνωται καὶ διαφθείρωνται; Τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα;

2. Από ποιο σημείο του κειμένου φαίνεται ότι είναι πολύ σημαντικό για την ύπαρξη μιας πολιτείας να γίνονται σεβαστές οι δικαστικές αποφάσεις; Συμφωνείτε με αυτή την άποψη;
3. Γιατί ο Σωκράτης αρνήθηκε να αποδράσει αν και του δόθηκε η ευκαιρία;

B. 1. Να βρεθούν στο κείμενο ετυμολογικά συγγενείς λέξεις με τις παρακάτω:

- i) ενδεής ➤
- ii) υφιστάμενος ➤
- iii) μέθεξη ➤
- iv) τροπή ➤
- v) τάγμα ➤
- vi) απώλεια ➤
- vii) διεφθαρμένος ➤
- viii) θαλερός ➤
- ix) δραπέτες ➤
- x) δοκίμιο ➤

2. Να γράψετε λέξεις παράγωγες του ρήματος **γίγνομαι** που να δηλώνουν ενέργεια ή κατάσταση, πρόσωπο που ενεργεί και αποτέλεσμα ενέργειας
3. Να γράψετε 5 επίθετα που να έχουν ως α' συνθετικό την πρόθεση **παρά**:

Γ. 1. Να μεταφερθούν στην ίδια πτώση στον άλλο αριθμό:

- i) ἡμῖν ➤
- ii) ἐλθόντες ➤
- iii) νόμοι ➤
- iv) πόλεως ➤
- v) ἔργῳ ➤
- vi) ἡμᾶς ➤
- vii) πόλιν ➤
- viii) μέρος ➤
- ix) ἰδιωτῶν ➤
- x) ταῦτα ➤
- xi) δίκας ➤

2. ἔχεις, εἶπέ, ποιεῖν, ἐπιχειρεῖς, ἐροῦμεν : να αντικατασταθούν χρονικά
3. ἔκρινεν: Να κλιθεῖ ο Μέλλοντας της Οριστικής και ο Αόριστος της Ευκτικής.
4. Να γραφτούν τα παραθετικά: πολλά, κυρίας, ὀρθῶς.

Δ. 1. Να βρεθούν στο κείμενο 2 αναφορικές προτάσεις.

2. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις:
i) ὀνομάσαι ➤

- ii) τῆς πόλεως ➤
- iii) σύμπασαν ➤
- iv) ὑπὸ ιδιωτῶν ➤
- v) ὑπὲρ τοῦ νόμου ➤

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1. << Πες μου, Σωκράτη, τι έχεις στο νου σου να κάνεις; Κάτι άλλο ἢ με αυτή την πράξη που επιχειρείς σκέφτεσαι να καταστρέψεις και εμάς τους νόμους και ὅλη την πόλη ὅσο περνά από το χέρι σου; Ἡ σου φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατό ἀκόμη ἐκείνη ἡ πόλη να ὑπάρχει και να μην ἔχει καταλυθεῖ, στην οποία οι δίκες που ἐγίναν δεν ἔχουν καμιά ἰσχὺ, ἀλλὰ ἀκυρώνονται ἀπὸ τους ἀπλοὺς πολίτες και διαλύονται;>> Τι θα ἀπαντήσουμε Κρίτωνα, σ' αυτά και σε ἄλλα παρόμοια;

2. <<ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι... καὶ διαφθείρωνται>> : Για να υπάρξει μια πολιτεία και ἰδιαίτερα μια δημοκρατική ευνομούμενη πολιτεία ἀπαραίτητη προϋπόθεση εἶναι να γίνονται σεβαστές οι δικαστικές αποφάσεις ἀπὸ το σύνολο των πολιτῶν και αν κάποιος δεν πειθαρχοῦν πρέπει να τιμωροῦνται παραδειγματικά για να συμμορφώνονται και ὅσοι σκοπεύουν να μην πειθαρχήσουν στο μέλλον. Γι' αὐτό και ἡ δικαστική ἐξουσία εἶναι ἀνεξάρτητη της νομοθετικής και της ἐκτελεστικής ἐξουσίας. Οι πολίτες ἔχουν ἀνάγκη να πιστεύουν ὅτι στο τέλος θα ἀποδοθεῖ δικαιοσύνη ἀπὸ τους δικαστές. Ἡ δικαστική ἐξουσία πρέπει να ἐκφράζει το περί δικαίου αἶσθημα το ὁποῖο εἶναι ἀπαραίτητο για την υγιή λειτουργία της πολιτείας.

3. Ο Σωκράτης αν και εἶχε κατηγορηθεῖ ἄδικα ὅτι διαφθείρει τους νέους και ὅτι εἰσάγει καινά δαιμόνια ἐξακολουθοῦσε να πιστεύει ἀκράδαντα στη δικαιοσύνη. Δε θα μπορούσε ΠΟΤΕ να καταπατήσῃ ὅλες τις διδασκαλίες του και να μη συμμορφωθεῖ με την ἀπόφαση του δικαστηρίου. Ο Σωκράτης καταδικάστηκε σε θάνατο και μέχρι την τελευταία στιγμή πολέμησε ὥστε οι μαθητές του να μη χάσουν την πίστη τους στους νόμους της πόλης που γέννησε τη δημοκρατία. Τόσο πολὺ πίστευε στους νόμους και στην ἀξία τους.

- B.1.**
i) δεῖ	vii) διαφθείρωνται
ii) ἐπιστάντες	viii) -
iii) ἔχεις	ix) ἀποδιδράσκειν
iv) ἀνατετράφθαι	x) δοκεῖ
v) προστάπτει	
vi) ἀπολέσαι	

- 2. ἐνέργεια ἢ κατάσταση:** γένεσις
πρόσωπο που ενεργεῖ: γονεὺς
αποτέλεσμα ἐνέργειας: γένος

- 3. παράνομος**
παρακρατικός
παραγκωνισμένος

Γ. 1. i) ἐμοί
ii) ἐλθών
iii) νόμος
iv) πόλεως
v) ἔργοις
vi) ἐμέ
vii) πόλεις
viii) μέρη
ix) ἰδιώτου
x) τοῦτο
xi) δίκην

2. Ενεστώτας:	ἔχεις	λέγε	ποιεῖν	ἐπιχειρεῖς	λέγομεν
Παρατατικός:	εἶχες	-	-	ἐπεχείρεις	ἐλέγομεν
Μέλλοντας:	ἐξεις/σχήσεις	-	ποιήσῃν	ἐπιχειρήσεις	ἐροῦμεν
Αόριστος:	ἔσχες	εἶπέ	ποιῆσαι	ἐπεχείρησας	εἶπομεν
Παρακείμενος:	ἔσχηκας	εἰρηκώς ἴσθι	πεποιηκέναι	ἐπικεχείρηκας	εἰρήκαμεν
Υπερσυντελικός:	ἐσχήκεις	-	-	ἐπεκεχειρήκεις	εἰρήκεμεν

Αόριστος Ευκτικής

κρινῶ	κρίναιμι
κρινεῖς	κρίναις
κρινεῖ	κρίναι
κρινοῦμεν	κρίναιμεν
κρινεῖτε	κρίναιτε
κρινούσιν	κρίναιεν

ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

πολλά	πλέονα	πλεῖστα
κυρίας	κυριωτέρας	κυριωτάτας
ὀρθῶς	ὀρθότερον	ὀρθότατα

ii) ὅς τας δίκας ... κυρίας εἶναι

2. i) ὀνομάσαι: **Υποκείμενο** του απρόσωπου ρήματος δεῖ
ii) τῆς πόλεως: **γενική κτητική** στο κοινόν
iii) σύμπασαν: **κατηγορηματικός προσδιορισμός** στο τήν πόλιν
iv) ὑπό ἰδιωτῶν: **εμπρόθετος προσδιορισμός** του ποιητικού αιτίου (ὑπό + γενική)
v) ὑπέρ τοῦ νόμου: **εμπρόθετος προσδιορισμός** της υπεράσπισης